

Številka: 018-077/2025-4

Datum: 28. 7. 2025

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu Igorja Luzarja kot predsednika senata ter Marka Medveda in Andraža Žvana kot članov senata v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Dobava materiala za izvedbo debeloslojnih talnih označb*« in na podlagi zahtevka za revizijo, ki sta ga vložila ponudnika v skupnem nastopu Kansai Helios Slovenija, d. o. o., Količevo, in CVO, d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), ki ju zastopa Odvetniška družba Fašun, Melihen, Milač, Strojan, o. p., d. o. o., Ljubljana (v nadaljevanju: pooblaščenec), zoper ravnanje naročnika DARS, Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji, d. d., Celje (v nadaljevanju: naročnik), 28. 7. 2025

odločila:

1. Zahtevek za revizijo se zavrne.
2. Vlagateljeva zahteva za povrnitev stroškov se zavrne.

Obrazložitev:

Naročnik je v postopku oddaje javnega naročila (objava obvestila o javnem naročilu 28. 10. 2024 na portalu javnih naročil, pod št. objave JN007800/2024-EUe16/01, in 28. 10. 2024 v Dodatku k Uradnemu listu Evropske unije, pod št. objave 653185-2024) z dokumentom »*Odločitev o izbiri javnega naročila*« št. 313/2025-MS-000170/2024 z dne 10. 6. 2025, ki je bil objavljen 12. 6. 2025 na portalu javnih naročil, pod številko objave JN007800/2024-ODL/01, obvestil sodelujoča ponudnika, da ne odda javnega naročila, saj je ugotovil, da nobena od ponudb ni dopustna v smislu 29. točke prvega odstavka 2. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3).

Vlagatelj je 24. 6. 2025 na portalu eRevizija vložil zahtevek za revizijo z dne 23. 6. 2025 ter predlagal razveljavitev odločitve, da se ne odda javno naročilo, in izbira svoje ponudbe, pa tudi povračilo stroškov. Vlagatelj je uveljavljal, da je naročnik kršil temeljna načela iz 6. (vlagatelj ga

je napačno označil kot 9.; opomba Državne revizijske komisije), 7. in 8. člena Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3) ter da »*nepravilno in nezakonito porablja javna sredstva*«, njegova odločitev pa predstavlja tudi neskladje z ustaljeno prakso Državne revizijske komisije (odločitvi v zadevah št. 018-149/2018 in 018-094/2021). Vlagatelj je navedel, da:

- je predložil dopustno ponudbo,
- si je naročnik pridržal pravico, da zahteva uradni prevod predloženih dokumentov, česar pa ni storil, zaradi česar njegovo ravnanje ni skladno z načelom minimalne formalnosti (prim. odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-136/2020),
- predložena novelirani tehnični list in deklaracija CE sta izjemi, za kateri ju skladno z 12. točko *Navodil ponudnikom za izdelavo ponudbe* ni bilo treba prevajati,
- če bi naročnik ravnal skladno z načeli, verodostojno in v duhu poštene konkurence, ne bi smel izločiti ponudbe zaradi očitane formalne pomanjkljivosti brez predhodnega poziva na pojasnilo ali predložitev prevoda, če bi obstajal dvom v razumevanje dokumentov,
- je naročnik dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila tolmačil na način, ki ni bil vnaprej znan.

Naročnik je z dokumentom »*Odločitev*« št. 313/2025-MS-000170/2024-rev. z dne 7. 7. 2025, ki ga je vložil 7. 7. 2025 na portalu eRevizija, zahtevke za revizijo in zahtevo za povrnitev stroškov zavrnil. Naročnik je navedel, da:

- je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določil pravilo, da mora biti ponudba in druga dokumentacija v slovenskem jeziku, izjema pa se ne nanaša novelirani tehnični list in deklaracija CE, zato bi moral vlagatelj najkasneje ob predložitvi dokumentov na poziv te dokumente predložiti v prevodu v slovenski jezik,
- ni imel dolžnosti pozvati vlagatelja na pojasnilo ali predložitev prevoda,
- je ravnal skladno s temeljnimi načeli, vlagatelj pa tudi ni navedel, v čem naj bi ga obravnaval drugače kot konkurenta,
- ni porabljal javnih sredstev, zato je očitek v zvezi s tem brezpredmeten,
- četudi se je opredelil do predloženih dokumentov, to ne spremeni tega, da predložitev dokumentov v tujem jeziku ni skladna z zahtevo iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila.

Naročnik je 8. 7. 2025 prek portala eRevizija Državni revizijski komisiji posredoval zahtevek za revizijo in dokumentacijo.

Vlagatelj se je z vlogo z dne 9. 7. 2025, ki jo je vložil 9. 7. 2025 prek portala eRevizija, opredelil do navedb naročnika v odločitvi o zahtevku za revizijo in pojasnil, zakaj se z njimi ne strinja. Vlagatelj je priglasil povrnitev nadaljnjih stroškov.

Po pregledu posredovane dokumentacije ter preučitvi navedb vlagatelja in naročnika je Državna revizijska komisija na podlagi razlogov, navedenih v nadaljevanju, odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa.

Naročnik je v postopku oddaje naročila po odprtem postopku iz 40. člena ZJN-3 (točka B.1 obvestila o naročilu) prejeti ponudbi označil, da nista dopustni v smislu 29. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3, zato javnega naročila ni oddal. Vlagatelj je nasprotoval naročniku, da je predložil ponudbo, ki ni dopustna v smislu 29. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3, pri čemer bi mu moral omogočiti predložitev prevoda noveliranega tehničnega lista in deklaracije CE, sicer pa sta ta dokumenta tudi tista, ki zapadeta pod izjemo, ki jo je naročnik določil v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, ko prevodov ni treba predložiti. Naročnik je nasprotoval vlagatelju.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelju ni sporno (gl. zahtevek za revizijo, uvod, prvi odstavek na str. 2, in I. točka, drugi odstavek na str. 2), da je naročnik z dokumentom »*Odločitev o izbiri javnega naročila*« št. 313/2025-MS-000170/2024 z dne 10. 6. 2025 sporočil odločitev v zvezi z javnim naročilom. Naročnik je za vlagateljevo ponudbo izrecno zapisal, da jo zavrne, ker ni dopustna (str. 1, II. točka izreka), obrazložitev, zakaj ni dopustna, pa je navedel v točki III/2 (str. 7–9). Iz točke III/2 izhaja, da je naročnik med pregledom in ocenjevanjem ponudb vlagatelju 17. 3. 2025 poslal elektronsko sporočilo ter ga pozval na posamezne podatke in dokumente, vlagatelj pa je nanj odgovoril z dopisom z dne 7. 4. 2025 ter predložil posamezne podatke in dokumente. Vendar naročnik niti na podlagi tega ravnanja, ki ga je vlagatelj opravil med postopkom oddaje javnega naročila, ni mogel zaključiti, da je vlagateljeva ponudba dopustna v smislu 29. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3, zato jo je zavrnil in je torej ni izbral.

Državna revizijska komisija najprej pojasnjuje, da, če bi bilo treba šteti, da je naročnik subjekt, ki razpolaga z javnimi sredstvi, javnih sredstev zaradi neoddaje javnega naročila ni porabljal, zato z dejanskim stanjem v zadevi nima nobene povezave vlagateljeva trditev (zahtevek za revizijo, III. točka, prvi odstavek na str. 5), da naročnik »*nepravilno in nezakonito porablja javna sredstva*«. Če bi bilo to vlagateljevo navedbo treba sicer razumeti kot očitek o kršitvi načela gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti iz 4. člena ZJN-3, vlagatelj niti ni v položaju, ko bi morebitna kršitev tega načela vplivala na njegov položaj v postopku oddaje javnega naročila (gl. prvo alineo prvega odstavka 14. člena ZPVPJN), saj bi to bila kršitev v javnem interesu, za uveljavljanje varstva javnega interesa pa so upravičeni zagovorniki javnega interesa iz drugega odstavka 6. člena ZPVPJN (gl. v povezavi z drugo alineo prvega odstavka 14. člena ZPVPJN), kar vlagatelj ni.

Državna revizijska komisija nadalje pojasnjuje (kot npr. že v zadevi št. 018-044/2025), da naročnik na podlagi ZJN-3 nima dolžnosti izbrati ponudbo, še manj pa dolžnosti izbrati ravno vlagateljevo ponudbo, kar skuša uveljaviti vlagatelj (prim. zahtevek za revizijo, II. točka, drugi odstavek na str. 3, in str. 6, predlog, tretja alineja). Take določbe v ZJN-3 namreč ne obstajajo. Naročnik ima sicer možnost, da v odprtem postopku odda javno naročilo, vendar le, če so izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka 89. člena ZJN-3. Kot je razvidno iz dokumenta »*Odločitev o izbiri javnega naročila*« št. 313/2025-MS-000170/2024 z dne 10. 6. 2025, naročnik izpolnjevanja teh pogojev ni ugotovil. Če pa bi bili izpolnjeni pogoji iz prvega odstavka 89. člena ZJN-3, ker bi naročnik razpolagal z vsaj eno ponudbo, ki je dopustna v smislu 29. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3, naročnik vseeno ne bi imel dolžnosti oddaje javnega naročila, saj zaradi obstoja instituta iz petega odstavka 89. člena ZJN-3 lahko zavrne vse ponudbe, četudi bi bile vse dopustne v smislu 29. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3. Zato je napačno vlagateljevo utemeljevanje zahtevka za revizijo (zlasti II. točka, drugi odstavek na str. 3, in str. 6, predlog, tretja alineja) v smeri dolžnosti naročnika izbrati ponudbo.

Državna revizijska komisija pa tudi pojasnjuje, da v ZJN-3 ni instituta, ki bi ponudnika upravičeval, da mu naročnik, če je ponudnik pred uveljavljanjem pravnega varstva po ZPVPJN, ko je treba vložiti zahtevek za revizijo, pisno opozoril naročnika na domnevne kršitve pri sprejemu odločitve v zvezi z oddajo javnega naročila, odgovori na tako opozorilo ali celo spremeni sprejeto odločitev. Četudi je vlagatelj naročniku poslal poziv z dne 19. 6. 2025 s predlogom za spremembo odločitve, da se ne odda javno naročilo, naročnik pa »*do roka za oddajo zahtevka za revizijo svoje odločitve ni sprejel, je ni spremenil in na poziv niti ni odgovoril*« (zahtevek za revizijo, II. točka, drugi odstavek na str. 3), naročnik ni ravnal v nasprotju z ZJN-3, čeprav na prejeti poziv ni odgovoril. Naročnik ima sicer na podlagi šestega odstavka 89. člena ZJN-3 do pravnomočnosti odločitve o oddaji javnega naročila (kar je do dne, ko zoper njo ni mogoče zahtevati pravnega varstva v predrevizijskem ali revizijskem postopku v skladu z ZPVPJN; deveti odstavek 90. člena ZJN-3) le možnost (ne pa dolžnosti) spremeniti že sprejeto odločitev, tako pa ravna »na lastno pobudo« (prva poved iz šestega odstavka 89. člena ZJN-3). Četudi ponudnik naročniku pošlje poziv za spremembo odločitve (pri čemer ZJN-3 takega ravnanja ponudniku ne prepoveduje in tudi ne

določa pravnih posledic ponudnikovega ravnanja), kot je bilo v primeru tega javnega naročila, vlagatelj napačno uveljavlja, da mu »veljavna zakonodaja« (zahtevek za revizijo, II. točka, prvi odstavek na str. 3), daje kakšna upravičenja v zvezi s pozivom z dne 19. 6. 2025.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik v točki III/2 dokumenta »Odločitev o izbiri javnega naročila« št. 313/2025-MS-000170/2024 z dne 10. 6. 2025 poleg tistega, na kar se je vlagatelj omejil v zvezi s prevodom noveliranega tehničnega lista in deklaracije CE, zapisal tudi (gl. zadnjo alineo v predzadnjem odstavku na str. 8):

»V zvezi z izpolnjevanjem pogoja 5.2. c) Navodil je ponudnik z dopolnitvijo predložil/pojasnil: [...]

- glede opredelitve klasifikacije odpadka. Ugotovitve naročnika: ponudnik je podal obrazložitev glede klasifikacije odpadka za ponujeni material - podrobno je zadeva opisana v Varnostnem listu za ponujeni granulat. Iz varnostnega lista je razvidno, da ponujeni material ni komunalni odpadke, ampak odpadke, ki nastane pri proizvodnji, pripravi, dobavi in uporabi ter odstranjevanju barv in lakov«,

ta naročnikov zapis pa je povezan z vsebino elektronskega sporočila z dne 17. 3. 2025, ko je naročnik vlagatelju navedel:

»Naročnik je v 15. alineji 4.0 točke Tehničnih specifikacij določil, da se mora ponujeni material uvrščati med komunalne odpadke. Iz predloženih dokumentov podatek o klasifikaciji materiala ni razviden. Pozivamo vas k opredelitvi klasifikacije odpadka.«

Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik v 2. poglavju dokumentacije v zvezi z oddajo javnega (poglavje *Tehnične specifikacije in ponudbeni predračun*), določil tudi točko 4.0, ki jo je poimenoval »Tehnične zahteve za granulat - termoplastični material za označevanje cest«, pri čemer je v zadnji alineji določil zahtevo: »po klasifikaciji odpadka se mora uvrščati med komunalne odpadke«, ki je ostala taka tudi po objavi sprememb dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (gl. v tem smislu nazadnje dodatek št. 3, objava 16. 1. 2025 na portalu javnih naročil, pod št. objave JN007800/2024-EUe16/01-P03, in 16. 1. 2025 v Dodatku k Uradnemu listu Evropske unije, pod št. objave 29576-2025). Dokazovanje ponujenega blaga je bilo pomembno že zaradi priznanja pogoja za priznanja sposobnosti iz točke 5.2 c) Navodil ponudnikom za izdelavo ponudbe (1. poglavje iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila); pogoja, ki je primerljiv pogoju za priznanje tehnične sposobnosti iz točke c prvega odstavka 76. člena ZJN-3, ki se lahko dokazuje na način iz točke k osmega odstavka 77. člena ZJN-3, pri čemer je naročnik v točki 5.2 c) Navodil ponudnikom za izdelavo ponudbe (1. poglavje iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila) določil, katera vsa dokazila so morali ponudniki predložiti k ponudbi:

»Dokazovanje ponujenega blaga:

Ponudnik mora k ponudbi predložiti:

- poročila referenčnih laboratorijev o preskusu materialov in karakteristik izvedenih označb skladno s SIST EN 13197:2011+A1:2014 in razvrstitev materiala v prometne razrede (razred P6 ali višji). V poročilu referenčnega laboratorija morajo biti navedene vse komponente (material za izvedbo označb in steklene kroglice - perle). Če bo predložena dokumentacija laboratorija izven območja Republike Slovenije, mora biti poleg originalnega poročila predložen tudi prevod v slovenski jezik,
- referenčna lista in poročilo o izvedenih meritvah na referenčnem odseku, iz katerega je razvidna vrednost karakteristik horizontalnih debelo slojnih talnih označb pri starosti 3 ali več let z navedbo dosedanje uporabe ponujenih materialov, izvedenih v zadnjih desetih letih na AC ali HC na območju EU. Iz poročila mora biti razvidno, da so bile merjene horizontalne označbe izpostavljene zimskim razmeram in pluzenju.
- tehnične informacije, varnostni list za posamezni material, izjave, opise in navodila. Izjave, opisi in navodila iz te alineje morajo obsegati:
 - izjava o lastnostih materialov,
 - CE deklaracija za proizvode,

- ETA/STS za material,
- Poročilo o analizi materiala, iz katerega bo razvidno, da material izpolnjuje/dosega zahtevane tehnične karakteristike tehničnih pogojev,
- tehnični list z opisom izdelka,
- navodilo in pogoji za uporabo materiala,
- vzdrževanje in obnova apliciranega izdelka,
- navodilo za skladiščenje
- varnostni list
- rok uporabe

Način dokazovanja:

Ponudnik predloži zgoraj navedeno dokumentacijo. Če bo predložena dokumentacija laboratorija izven območja Republike Slovenije, mora biti poleg originalnega poročila predložen tudi prevod v slovenski jezik.

Naročnik si pridržuje pravico, da naknadno od ponudnika zahteva dodatna pojasnila in dokaze v zvezi z ugotavljanjem sposobnosti. Če ponudnik ne bo razpolagal s potrebnimi poročili, dokazili in zahtevami, bo naročnik njegovo ponudbo izločil.

Naročnik si pridržuje pravico, da v fazi ocenjevanja ponudb, zahteva še dodatna dokazila.«

Če podatek o klasifikaciji materiala iz predloženih dokumentov (in torej že predložene ponudbe) ni razviden (kot je uveljavljal naročnik v elektronskem sporočilu z dne 17. 3. 2025), dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila pa je zahtevala predložitev tudi tega podatka, poziva na opredelitev klasifikacije odpadka, kot izhaja iz elektronskega sporočila z dne 17. 3. 2025, ni mogoče razumeti kot poziva na pojasnilo ponudbe, saj v takem primeru ne bi bilo nekaj, kar se že nahaja v ponudbi, nejasno in potrebno tolmačenja, temveč kot (neodvisno od tega, ali bi bilo mogoče tak podatek zagotoviti naknadno po poteku roka za prejem ponudb glede na omejitve iz šestega odstavka 89. člena ZJN-3) poziv na dopolnitev ponudbe, saj bi ponudnik moral zagotoviti podatek, ki ga v ponudbi še ni bilo, a bi moral biti. Četudi bi se lahko potrdilo, da ni nepravilna vlagateljeva navedba (zahtevek za revizijo, III. točka, predzadnji odstavek na str. 3), da »je naročnik« dopolnitve ponudbe »sprejel in označil kot dopustne«, je to uveljavljanje le pravne kvalifikacije v zvezi z dejstvom, da je vlagatelj posamezne podatke in dokumente predložil na poziv z dne 17. 3. 2025 ter (ali) jih je naročnik uporabil pri ugotavljanju, ali je vlagateljeva ponudba dopustna (tu se Državna revizijska komisija ne opredeljuje, ali je tako ravnanje naročnika skladno s petim odstavkom 89. člena ZJN-3). Vendar ta vlagateljeva pravna kvalifikacija ne zadošča za ugotovitev, da je naročnik na podlagi teh podatkov in dokumentov tudi zaključil, da je vlagateljeva ponudba v vseh delih skladna z zahtevami iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila (v tem smislu prim. dokument »Odločitev o izbiri javnega naročila« št. 313/2025-MS-000170/2024 z dne 10. 6. 2025, str. 8, predzadnji odstavek, četrta alineja, ko je naročnik zaključil, da je vlagatelj z dopolnjenim dokazilom dokazal določeno tehnično zahtevo, ali pa str. 8, predzadnji odstavek, prve tri alineje, ko je naročnik dopolnitve ponudbe označil kot »ustrezne«). Nasprotno. Naročnik v dokumentu »Odločitev o izbiri javnega naročila« št. 313/2025-MS-000170/2024 z dne 10. 6. 2025 v zvezi z zahtevo iz zadnje alineje točke 4.0 *Tehničnih specifikacij* (2. poglavje iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila), da ponujeni material »po klasifikaciji odpadka se mora uvrščati med komunalne odpadke«, ni navedel ničesar, kar bi lahko kazalo na to, da je ugotovil, da je vlagateljeva ponudba v tem delu skladna z zahtevo iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Naročnik je namreč zapisal, »da ponujeni material ni komunalni odpadke, ampak odpadke, ki nastane pri proizvodnji, pripravi, dobavi in uporabi ter odstranjevanju barv in lakov«, s čimer je izjavil, da v tem delu vlagateljeva ponudba ne izpolnjuje ene izmed zahtev iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da vlagatelj z ničimer ne nasprotuje naročnikovi ugotovitvi, da »da ponujeni material ni komunalni odpadke, ampak odpadke, ki nastane pri proizvodnji,

pripravi, dobavi in uporabi ter odstranjevanju barv in lakov«. Še celo več. Vlagatelj v zahtevek za revizijo (v nasprotju s tistim, kar določa drugi odstavek 15. člena ZPVPJN) ni vključil nobenega dejstva (kar toliko bolj pomeni, da tudi ne dokaza), s katerim bi uveljavljal, da je naročnik napačno ugotovil dejansko stanje v zvezi z zahtevo iz zadnje alineje točke 4.0 iz 2. poglavja dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Ob dejstvu, da vlagatelj ni prerekal vseh razlogov, s katerimi je naročnik utemeljeval stališče, da je vlagatelj predložil ponudbo, ki ni dopustna v smislu 2. točke prvega odstavka 29. člena ZJN-3, vlagatelj ne more uspeti z zahtevkom za revizijo niti v primeru, če bi se morebiti ugotovilo, da niso utemeljeni drugi razlogi, s katerimi je naročnik utemeljeval stališče, da je vlagatelj predložil ponudbo, ki ni dopustna v smislu 2. točke prvega odstavka 29. člena ZJN-3. Kot bo Državna revizijska komisija pojasnila v nadaljevanju obrazložitve tega sklepa, pa vlagatelj neuspešno uveljavlja tudi druge kršitve; torej tiste, ki so povezane z jezikom ponudbe, v zvezi s katerim je naročnik določil posamezna pravila zlasti v 12. točki iz 1. poglavja dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila:

»Ponudba in ostala dokumentacija, ki se nanaša na ponudbo, mora biti napisana v slovenskem jeziku. Tuji ponudniki jamčijo za pravilnost prevoda ponudbe v slovenski jezik. Morebitne napake v prevodu grede izključno v breme ponudnika. Za presojo spornih vprašanj se vedno uporablja ponudba oziroma uradni prevod ponudbe v slovenskem jeziku.

V tujem jeziku so lahko le prospektni material, licenčne pogodbe, licence in podobno, ki dodatno pojasnjujejo ponudbo ter dokazila uradnih institucij. Naročnik si pridržuje pravico, da v primeru, da ob pregledovanju in ocenjevanju ponudb meni, da je to potrebno za presojo spornih vprašanj, od ponudnika zahteva (uradni) prevod dokumentov v slovenščino, ki jih je ponudnik dolžan dostaviti v roku, ki ga bo naročnik določil glede na obseg gradiva, ki ga bo treba prevesti.«

Državna revizijska komisija ugotavlja, da iz prve povedi iz prvega odstavka 12. točke iz 1. poglavja dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila izhaja, da je naročnik kot osnovno pravilo določil uporabo slovenskega jezika za ponudbo in »ostalo« dokumentacijo, ki se nanaša na ponudbo. Iz te formulacije, ki zaobjema tako pojem »ponudba« kot pojem »ostala dokumentacija, ki se nanaša na ponudbo«, je razvidno, da je naročnik določil uporabo slovenskega jezika za nedoločeno število dokumentov in širok nabor. Čeprav je ta nabor dokumentov širok, je vseeno omejen z zahtevo, da se morajo nanašati na ponudbo. Tako niti ni bistveno razjasniti, ali bi bila dopolnitev ali pojasnilo ponudbe, ki bi temeljila na uporabi petega odstavka 89. člena ZJN-3, zaobjeta že v pojmu ponudba, saj bi bila v vsakem primeru zaobjeta vsaj v pojmu »ostala dokumentacija, ki se nanaša na ponudbo«. Na uporabo slovenskega jezika pa je naročnik opozoril tudi glede enega izmed dokazil iz točke 5.2 c) *Navodil ponudnikom za izdelavo ponudbe* (1. poglavje iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila), ki ga je sicer mogoče predložiti tudi v tujem jeziku, vendar le ob spremljavi z dokazilom v slovenskem jeziku. Vendar je naročnik pravilo o uporabi slovenskega jezika omilil z določitvijo izjeme, saj je v prvi povedi iz drugega odstavka 12. točke iz 1. poglavja dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila naštel dokazila, ki jih ponudniki lahko predložijo v tujem jeziku. Naročnik si je poleg tega pridržal le pravico in torej možnost (ne pa dolžnosti) zahtevati prevod teh dokazil v slovenski jezik, in sicer v položaju, ko bi bilo treba razrešiti sporna vprašanja pri pregledu in ocenjevanju ponudb. Kot je razvidno iz navedenega, je naročnik vnaprej (že od objave obvestila o javnem naročilu in s tem dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila prek povezave iz točke B.2; kar je skladno z načelom transparentnosti javnega naročanja iz 6. člena ZJN-3) določil pravila uporabe jezika. V tej fazi postopka oddaje javnega naročila, ko je rok za prejem ponudb že potekel, ni mogoče uspešno izpodbijati določitve teh pravil (glede na prvi in drugi odstavek 25. člena ZPVPJN so podane postopkovne omejitve, glede na tretji odstavek 25. člena ZPVPJN pa vsebinske omejitve), temveč le še njihovo uporabo in torej njihovo tolmačenje pri naročnikovem ravnanju s ponodbami (torej pri pregledu in ocenjevanju ponudb).

Državna revizijska komisija ugotavlja, da niti vlagatelju ni sporno (zahtevek za revizijo, III. točka, sedmi odstavek na str. 4), da se med predloženimi dokumenti nahajata tudi dokumenta, ki nista

v slovenskem jeziku oziroma da zanj ni predložil prevoda v slovenski jezik. Državna revizijska komisija še ugotavlja, da vlagatelj izrecno zatrjuje (zahtevek za revizijo, III. točka, sedmi odstavek str. 4), da sta ta sporna dokumenta »*Novelirani Tehnični listi*« in »*CE deklaracija*«, za katera pa je treba ugotoviti, da sta kot taka izrecno navedena v točki 5.2 c) *Navodil ponudnikom za izdelavo ponudbe* (1. poglavje iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila) kot druga in peta podalinea tretje alineje. V drugi podalinei je namreč navedena »*CE deklaracija za proizvode*«, v peti podalinei pa je naveden »*tehnični list z opisom izdelka*«. Ker je naročnik že v napovedni povedi iz točke 5.2 c) *Navodil ponudnikom za izdelavo ponudbe* (1. poglavje iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila) določil, da morajo ponudniki tudi ta dva dokumenta predložiti že k ponudbi (kar jasno, natančno in nedvoumno, kot je zahteva iz 6. člena ZJN-3, sporoča, da sta del ponudbe), na podlagi predložitve teh dokumentov pa bo naročnik priznaval sposobnost po točki 5.2 c) *Navodil ponudnikom za izdelavo ponudbe* (1. poglavje iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila), iz tolmačenja prve povedi iz prvega odstavka 12. točke iz 1. poglavja dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila jasno, natančno in nedvoumno (zahteva iz 6. člena ZJN-3) izhaja, da morata biti tudi ta dokumenta v slovenskem jeziku (prva poved iz prvega odstavka 12. točke iz 1. poglavja dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila), in sicer ne glede na to, ali bi ju bilo mogoče predložiti tudi naknadno, če bi bila dovoljena uporaba petega odstavka 89. člena ZJN-3. Državna revizijska komisija ne bi mogla zaključiti drugače glede vrste jezika, v katerem morata biti predložena ta dokumenta, niti v primeru, če bi morala dani položaj tolmačiti glede na 79. člen ZJN-3. Vendar je pri tem treba še razjasniti, ali bi bila za ta dokumenta morebiti lahko uporabljiva izjema iz prve povedi iz drugega odstavka 12. točke iz 1. poglavja dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, zaradi česar ju vlagatelju zaradi te izjeme vseeno ne bi bilo treba predložiti v slovenskem jeziku ne glede na pravilo iz prve povedi iz prvega odstavka 12. točke iz 1. poglavja dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila.

Ker je naročnik že v napovedni povedi iz točke 5.2 c) *Navodil ponudnikom za izdelavo ponudbe* (1. poglavje iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila) določil, da morajo ponudniki tudi »*CE deklaracijo za proizvode*« in »*tehnični list z opisom izdelka*« predložiti že k ponudbi, na podlagi predložitve teh dokumentov pa bo naročnik priznaval sposobnost po točki 5.2 c) *Navodil ponudnikom za izdelavo ponudbe* (1. poglavje iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila), ki se nanaša na to, katero blago ponudnik ponuja, kar je z vidika dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in tudi ureditve iz prvega odstavka 89. člena ZJN-3 bistveno, Državna revizijska komisija ni mogla pritrditi vlagatelju, da se z njima le dodatno pojasnjujejo tehnične lastnosti ponujenega blaga (zahtevek za revizijo, III. točka, prva alineja iz sedmega odstavka na str. 4) oziroma da služita le informativni podpori ponudbe (zahtevek za revizijo, III. točka, deveti odstavek na str. 4). Kljub navedenemu tej vlagateljevi navedbi ne bi bilo mogoče pritrditi niti drugače, četudi bi zanemarili predhodna, sicer za ureditev javnega naročanja, bistvena izhodišča. Vlagatelj namreč ni navedel, iz katerih drugih dokumentov, ki bi jih predložil v slovenskem jeziku, in v katerih delih iz njih je razvidna skladnost ponujenega blaga s tehničnimi specifikacijami iz 2. poglavja dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Če neka tehnična lastnost, ki jo je naročnik določil v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila in je zanj zahteval dokazovanje, ne bi bila razvidna iz ponudbe, predložitve »*CE deklaracije za proizvode*« in »*tehničnega lista z opisom izdelka*« ne bi bila dodatno pojasnjevanje ponudbe, temveč šele dokazovanje skladnosti ponujenega predmeta s tehničnimi specifikacijami. Vlagateljevo tolmačenje (vloga z dne 9. 7. 20925, V. točka, tretji odstavek na str. 3), da ta dokumenta »*dodatno pojasnjujeta ponudbo in ne predstavljata samostojnih ali zavezujočih pravnih aktov, ki bi vplivali na osnovne elemente ponudbe (npr. ceno, roke, garancije ipd.)*«, je tolmačenje, ki nima opore v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Že iz točke 5.2 c) *Navodil ponudnikom za izdelavo ponudbe* (1. poglavje iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila), v kateri je naročnik naštel dokazila, ki jih morajo ponudniki predložiti, izhaja, da se pojem »ponudba« tolmači tako, da obsega tudi dokumente, ki jih morajo ponudniki predložiti k ponudbi v civilnem smislu, kot je zgolj v tem delu zahtevka za revizijo ozko vlagateljevo tolmačenje (vlagatelj namreč v

pretežnem delu zahtevka za revizijo problematizira položaj ponudbe širše, namreč z vidika 29. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3). Poleg tega je vlagateljevo tolmačenje preozko tudi v kontekstu tolmačenja glede na opravilo »pregledovanje in ocenjevanje ponudb« (druga poved iz drugega odstavka 12. točke iz 1. poglavja dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila), saj se to ravnanje nanaša na ravnanja, ki jih naročnik opravi v smislu prvega odstavka 89. člena ZJN-3 (med pregledom ponudb naročnik ugotavlja tudi, ali je ponudnik sposoben), hkrati pa je preozko tudi glede na pojem ponudba iz pojma dopustna ponudba iz 29. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3, saj je iz te definicije razvidno, da se pojem ponudba nanaša na celoto vseh elementov (pravočasna predložitev, ponudnikova sposobnost, skladnost ponujenega predmeta s tehničnimi specifikacijami itd.).

Vlagatelj je navedel (zahtevke za revizijo, III. točka, druga alineja iz sedmega odstavka na str. 4), da so sporna neprevedena dokazila »*uradna dokazila, ki potrjujejo skladnost z zahtevami naročnika in evropskimi standardi*«, vendar vlagatelj s tako navedbo ne more uspeti, saj se izjema nanaša na »*dokazila uradnih institucij*« in je torej bistveno, kdo je izdajatelj teh dokumentov. Pri tem je treba ugotoviti, da vlagatelj vsebine pojma »uradna institucija« ni z ničimer zapolnjeval izven obsega proizvajalca (prim. zahtevke za revizijo, III. točka, prva alineja iz sedmega odstavka na str. 4, ko je navedel, da so ti dokumenti »standardizirani dokumenti proizvajalca«). Res je sicer, da je vlagatelj v zahtevku za revizijo tudi navedel (III. točka, deveti odstavek na str. 4), da je deklaracija CE »*dokazilo uradne institucije ali proizvajalca*« in je torej omenil še drug subjekt poleg proizvajalca, vendar je pred tem tudi navedel, da je ta dokument »uradna izjava proizvajalca« in je torej tudi vlagatelju jasno, da za deklaracijo CE poskrbi proizvajalec, ne pa nek tretji subjekt. S tem, ko vlagatelj skuša uveljaviti tolmačenje izjeme pri deklaraciji CE kot »*dokazilu uradne institucije ali proizvajalca*«, tolmači izjemo iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila v vsebini, ki je naročnik ni določil. Državna revizijska komisija ugotavlja, da je jasno, natančno in nedvoumno (zahteva iz 6. člena ZJN-3) razvidno, da kot »uradna institucija« v smislu zahteve iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ni mišljen proizvajalec. Kar potrjuje že to, da je naročnik izrecno omenil kategorijo uradnih institucij, s čimer je njihov položaj razlikoval od položaja subjektov, ki pripravijo »*prospektni material, licenčne pogodbe, licence in podobno, ki dodatno pojasnjujejo ponudbo*«, pri čemer pridevnik »uradne« in samostalniki »institucije« že glede na njun splošni jezikovni pomen kažeta na drugačen položaj subjekta, kot je proizvajalec. Tega se sicer zaveda tudi vlagatelj v vlogi z dne 9. 7. 2025 (V. točka, zadnji odstavek na str. 2, ki se nadaljuje na str. 3), ko je navedel, da »*je res da je CE lahko interpretira le kot dokazilo uradne osebe (proizvajalca) – vendar čeprav ne gre za uradno institucijo, gre za uradno, zakonsko zahtevano izjavo in zanjo ni nobene potrebe po prevodu*«.

Četudi bi se lahko potrdilo vlagateljevo stališče (zahtevke za revizijo, III. točka, tretja alineja iz sedmega odstavka, str. 4), da so sporni neprevedeni dokumenti »*običajno izdani v angleščini ali jeziku države proizvajalca in pogosto niso na voljo v slovenščini, saj jih proizvajalci pripravijo enotno za vse trge*« (pri čemer je očitno, da vlagatelj zopet izpostavlja proizvajalca), to z vidika možnosti uporabe izjeme ni bistveno, saj ni bistveno to, v katerem tujem jeziku so pripravljene ali kako pogosto niso pripravljene v slovenskem jeziku, temveč je bistveno to, ali kateri dokument pomeni katerega izmed tistih, ki jih ponudniki lahko predložijo v tujem jeziku. Vlagatelj je sicer imel možnost predložitve dokumentov s prevodom v slovenski jezik in naročnik mu take možnosti ni odrekel. Vlagatelj z navedbo iz vloge z dne 9. 7. 2025 (V. točka, zadnji odstavek na str. 2, ki se nadaljuje na str. 3), da »*ni nobene potrebe po prevodu*« deklaracije CE želi uveljaviti tolmačenje dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, ki ga dokumentacija v zvezi z oddajo javnega naročila, kot jo je naročnik določil do poteka roka za prejem ponudb, ne omogoča. Naročnik po poteku roka za prejem ponudb tudi sicer nima zakonske podlage, da bi spreminjal dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila (gl. v tem smislu načeli iz 6. in 7. člena ZJN-3 ter omejitvev iz prve povedi iz drugega odstavka 67. člena ZJN-3).

Ker si je naročnik v drugi poved iz drugega odstavka 12. točke iz 1. poglavja dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila pridržal le pravico pozivati na prevod dokumentov v slovenski jezik, vlagatelj neuspešno uveljavlja (zahtevek za revizijo, III. točka, deseti odstavek na str. 4), da bi bilo treba to določbo obravnavati kot obveznost. Naročnik nima take obveznosti niti po petem odstavku 89. člena ZJN-3, ki sicer ureja vprašanja, povezana s pomanjkljivostmi ponudbe, niti po 36. členu ZJN-3, ki ureja vprašanja jezika v postopku javnega naročanja. Tako se tudi izkaže, da vlagatelj neutemeljeno uveljavlja kršitev načela enakopravne obravnave ponudnikov (7. člen ZJN-3), saj naročnik dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ni tolmačil v vsebini, ki bi bila do vlagatelja drugačna od tiste, kakor jo je določil. Naročnik tako ni kršil niti 6. člena ZJN-3. Velja sicer dodati, da vlagatelj niti ni uveljavljal, da bi naročnik morebiti konkurentu, katerega ponudbo je sicer zavrnil, v zvezi s prevodi omogočil drugačno ravnanje.

Neutemeljeno je tudi vlagateljevo uveljavljanje kršitve (zahtevek za revizijo, III. točka, druga alineja načela sorazmernosti (8. člen ZJN-3), saj ne ZJN-3 ne dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ni mogoče tolmačiti tako, da bi jasno, natančno in nedvoumno določbo, ki za naročnika predstavlja le možnost, tolmačili kot obveznost.

Neutemeljeno pa je tudi vlagateljevo sklicevanje (zahtevek za revizijo, III. točka, prva alineja in peti odstavek na str. 4, vloga z dne 9. 7. 2025, peti odstavek na str. 3) na posamezne odločitve Državne revizijske komisije, saj si položaji po pravnih vprašanjih glede na dejansko stanje niso ne enaki ne primerljivi, pri čemer vlagatelj tudi ne more morebitnega pozivanja na pojasnila ali dopolnitev ponudbe vezati na ravnanja naročnikov iz drugih postopkov javnega naročanja, ko so tisti naročniki izkoristili svojo zakonsko možnost:

- v zadevi št. 018-149/2018 se je razreševalo vprašanje, ali se je ponudnik skliceval na uporabo zmogljivosti drugih subjektov, poleg tega pa se je ugotavljalo, ali je ponudnik izpolnil pogoj za priznanje sposobnosti, za katerega se je ugotovilo, da ga naročnik ni določil,
- v zadevi št. 018-012/2020 se je razreševalo vprašanje izpolnjevanja referenčnega pogoja, pri čemer je Državna revizijska komisija upoštevala, da je razveljavila odločitev o oddaji naročila male vrednosti, naročnika pa sicer napotila na upoštevanje petega odstavka 89. člena ZJN-3, vendar je treba upoštevati, da je pojasnila, da se preveritev obstoja in vsebine podatkov oziroma drugih navedb iz ponudbe ponudnika, kateremu se je odločil oddati javno naročilo, tolmači v okviru ureditve iz tretjega odstavka 47. člena ZJN-3 oziroma drugega odstavka 89. člena ZJN-3, njegova ravnanja pa pri tem ne smejo pomeniti nedovoljenega položaja po petem odstavku 89. člena ZJN-3, zato napotitev na uporabo petega odstavka 89. člena ZJN-3 ne pomeni zahteve, da mora naročnik ravnati na določen način, temveč pojasnilo možnosti njegovega ravnanja, še zlasti ob upoštevanju, ker je naročnik naročilo male vrednosti že enkrat oddal, ne da bi upošteval pravilne izvedbe postopka pri izbiri ponudbe izbranega ponudnika,
- v zadevi št. 018-073/2020 se je razreševalo vprašanje obstoja neobičajno nizke ponudbe, pri čemer se ta postopek izvaja po 86. členu ZJN-3, ki ni relevanten za primer postopka oddaje javnega naročila, v katerem sodeluje vlagatelj, poleg tega se je razreševalo vprašanje kršitve 7. člena ZJN-3 pri neuporabi 86. člena ZJN-3 pri drugem od sodelujočih ponudnikov, pa tudi vprašanje razpolaganja z referencami ter nastopanjem povezanih družb in posledicami zaradi tega,
- v zadevi št. 018-136/2020 se je razreševalo vprašanje sklicevanja na zmogljivosti drugega subjekta pri tedanjem vlagatelju, pa tudi nepravilne naročnikove uporabe petega odstavka 89. člena ZJN-3, ko je naročnik sam brez udeležbe izbranega ponudnika posegal v ponudbo, ker je določeno pomanjkljivost napačno štel za nebitveno, pri čemer je Državna revizijska komisija tudi navedla, da *»se ne more opredeljevati do vprašanja, ali je pomanjkljivost v ponudbi [izbranega ponudnika] takšne narave, da bi jo bilo sploh dopustno odpraviti, saj ni mogoče vnaprej predvideti, na kakšen način bi naročnik oblikoval poziv, če bi se odločil za odpravo nepopolnosti v skladu s petim odstavkom 89. člena ZJN-3, oz. na kakšen način bi*

- [izbrani ponudnik] sploh dopolnil ali spremenil svojo ponudbo*«, iz česar je razvidno, da se Državna revizijska komisija ni opredelila, ali tedanji naročnik sme, še manj pa, da mora, odpravljati pomanjkljivosti iz ponudbe izbranega ponudnika,
- v zadevi št. 018-094/2021 se je razreševalo vprašanje vpisa cen na enoto in popravljanja računske napake.

Za rešitev zadeve ni pravno relevantno vlagateljevo opozorilo (vloga z dne 9. 7. 2025, V. točka, predzadnji odstavek na str. 3), da *»se pri naročniku očitno niso bistveno spremenile okoliščine, ki bi naročniku omogočile izvedbo novega postopka«*, saj tudi v primeru, če se zanemari, ali bi vlagatelj lahko izkazal obstoj aktivne legitimacije (prva alineja prvega odstavka 14. člena ZPVPJN) za obravnavo take kršitve, vlagatelj niti ne uveljavlja, da je naročnik že začel nov postopek oddaje javnega naročila in da zato nastajajo neke pravne posledice. Ob taki ugotovitvi Državni revizijski komisiji ni treba sicer ugotavljati, ali bi vlagatelj za tako navedbo, čeprav naj bi bila le odziv na naročnikov argument iz dokumenta *»Odločitev«* št. 313/2025-MS-000170/2024-rev. z dne 7. 7. 2025, moral sicer vložiti nov zahtevek za revizijo, če bi naročnik že začel nov postopek.

Državna revizijska komisija tako ni mogla zaključiti, da naročnik ne bi smel škodovati, da je vlagatelj predložil ponudbo, ki ni dopustna v smislu 29. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3.

Državna revizijska komisija tako zaključuje, da vlagatelj ni uspel utemeljiti kršitev, zaradi katerih bi bilo treba ugoditi zahtevku za revizijo in razveljaviti odločitev v zvezi z oddajo naročila, zato je zahtevek za revizijo skladno s prvo alinejo prvega odstavka 39. člena ZPVPJN zavrnila.

Ker je Državna revizijska komisija obravnavala celoten zahtevek za revizijo, vlagatelj ni v slabšem položaju, kot bi bil, če bi zaradi ugotovitev, povezanih s klasifikacijo odpadka, Državna revizijska komisija morala o zahtevku za revizijo morebiti odločiti postopkovno in ga zavreči, zaradi česar ji ne bi bilo treba obravnavati celotnega zahtevka za revizijo po vsebini.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj ni uspel z zahtevkom za revizijo, zato je Državna revizijska komisija zavrnila njegovo zahtevo za povrnitev stroškov (tretji odstavek 70. člena ZPVPJN).

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper odločitev o zahtevku za revizijo je dovoljen upravni spor po 39.a členu ZPVPJN. Tožba se vložijo neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali pa se mu pošlje po pošti. Rok za vložitev tožbe je 30 dni od vročitve odločitve Državne revizijske komisije.

Predsednik senata:
Igor Luzar, univ. dipl. prav.,
član Državne revizijske komisije

Vročiti (na portalu eRevizija):

- naročnik,
- vlagatelj po pooblaščenju,
- Republika Slovenija, Ministrstvo za javno upravo.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.